

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobkyně: **L. D.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2020, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 12. 2019, č. j. X (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná

zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Podkladem prvostupňového rozhodnutí byl posudek o invaliditě ze dne 24. 9. 2019, vypracovaný posudkovou lékařkou OSSZ Kroměříž, podle něhož je žalobkyně od 4. 9. 2019 invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 60 %. Žalobkyně však nesplnila podmínku potřebné doby pojištění.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná v rámci námitkového řízení nejprve přezkoumala posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 24. 9. 2019 a dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobkyně byl posouzen v souladu s platnou právní úpravou.
4. K námitkám žalobkyně s odkazem na § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění uvedla, že v osobním listu důchodového pojištění jí byla započtena doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, po kterou jí nenáležela podpora v nezaměstnanosti anebo při rekvalifikaci, za období před dosažením 55 let věku v délce 1 roku (v době nejbližší předcházející vzniku invalidity, tj. od 9. 2. 2016 do 3. 8. 2016 v délce 177 dnů, od 4. 4. 2017 do 13. 9. 2017 v délce 163 dnů a od 10. 11. 2017 do 5. 12. 2017 v délce 26 dnů). Za období po dosažení 55 let byla žalobkyni do dne vzniku invalidity započtena veškerá doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání (tj. celkem 72 dnů). Po datu 31. 12. 1995 tedy byla žalobkyni ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění zhodnocena maximální možná délka vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, po kterou jí náležela podpora v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci; další takovou dobu již započíst nelze.
5. Žalobkyně v době od 1. 11. 2005 do 31. 12. 2008 neplnila řádně své povinnosti vyplývající z její činnosti osoby samostatně výdělečně činné ve vztahu k úhradám pojistného a penále, čímž jí vznikl dluh v celkové výši 75 080 Kč. Dobu od 1. 11. 2005 do 31. 12. 2008, kdy byla žalobkyně vedena v evidenci jako osoba samostatně výdělečně činná, proto nelze pro důchodové účely zhodnotit, neboť za uvedené období nebylo dosud uhrazeno pojistné. Při rozhodování o invalidním důchodu nemohou být podmínky pro vznik nároku na takový důchod pominuty, např. s odkazem na finanční či sociální situaci účastníka řízení.
6. Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění (ve vazbě na § 38 téhož zákona) činí u pojištěnce ve věku nad 28 let 5 let. Tato doba se podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění zjišťuje z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění přitom činí 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity.
7. Věk žalobkyně ke dni vzniku invalidity, tj. 4. 9. 2019, činil 56 let. Z osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že v rozhodném období od 4. 9. 2009 do 3. 9. 2019 získala žalobkyně pouze 2 roky a 257 dnů pojištění namísto potřebných 5 let, v rozhodném období od 4. 9. 1999 do 3. 9. 2019 získala pouze 8 let a 109 dnů namísto potřebných 10 let. Požadavek na dobu pojištění dle § 40 zákona o důchodovém pojištění tedy splněn nebyl a

invalidní důchod nemohl být přiznán. Stanovení invalidity samo o sobě pro vznik nároku na invalidní důchod nestačí.

III. Žaloba

8. Žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalované vrácena k dalšímu řízení. Namítla, že v řízení předcházejícímu vydání napadeného rozhodnutí byla porušena zásada materiální pravdy (§ 3 správního řádu), zásada poučovací (§ 4 odst. 2 správního řádu), jakož i zásada veřejné správy jako služby veřejnosti (§ 4 odst. 1 správního řádu). Žalovaná se ani nepokusila žalobkyni kontaktovat s tím, že podklady jsou neúplné a je třeba je doplnit. Před vydáním prvostupňového rozhodnutí nebyla řádně poučena o následcích vyplývajících z podkladů zjištěného skutkového stavu. Žalobkyně rovněž nebyla informována – v rozporu se zásadami správního řízení, zavedenou praxí a posláním tohoto úřadu – jak si případně nárok na invalidní důchod zajistit doplacením chybějící doby pojištění. Podle žalobkyně proto došlo též k porušení zásady upravené v § 2 odst. 4 správního řádu. Na místo toho bylo vydáno strohé prvostupňové rozhodnutí.
9. V rámci opravného prostředku proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně k žádosti doložila veškeré doklady, které po ní byly vyžadovány. Jednoznačně sdělila, že dluh na pojistném nesouhlasí se skutečností, přičemž uvedený nesoulad je v řešení. Žalobkyně se před vydáním prvostupňového rozhodnutí několikrát na úřadě telefonicky dotazovala na stav řízení, jakož i na to, zda není třeba doložit další podklady. Vždy jí bylo pouze sděleno, že její žádost se zpracovává a veškeré podklady jsou v Praze. Navzdory tomu žalobkyně nebyla ani náznakem informována o tom, že by svoji žádost nedostatečně doložila, resp. že by stále trval stav, že v rozhodných obdobích od 4. 9. 2009 do 3. 9. 2019 a od 4. 9. 1999 do 3. 9. 2019 nezískala potřebnou dobu pojištění. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí nezabývala otázkou v té době řešeného nesouladu ve výši dluhu na pojistném. Žalobkyně má proto za to, že prvostupňové rozhodnutí i napadené rozhodnutí vycházela z nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu. Úplnosti podkladů mohlo být dosaženo jejich získáním od žalobkyně.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobkyně

10. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitkám poukazujícím na porušení poučovací povinnosti a dalších zásad správního řízení žalovaná sdělila, že následkem zjištění skutkového stavu na základě dodaných podkladů neumožňujících kladné vyřízení žádosti je její zamítnutí. Jiný výsledek není možný, bez ohledu na poučení, neboť takové poučení nemá na rozhodnutí o přiznání či nepřiznání důchodu žádný vliv.
11. Doplatit si chybějící dobu pojištění je možné. Pokud však žalobkyně za období od 1. 11. 2005 do 31. 12. 2008 pojistné neuhradila, nebylo možné tuto dobu, kdy byla žalobkyně vedena v evidenci jako osoba samostatně výdělečně činná, hodnotit pro důchodové účely.
12. Listiny přiložené k námitkám (potvrzení OSSZ Kroměříž o vedení v evidenci jako osoby samostatně výdělečně činné ze dne 18. 9. 2013, potvrzení úřadu práce o dobách vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání ze dne 12. 12. 2019 a informace o pojištění VZP ČR – výpis za období od 1. 1. 1992 až 12. 12. 2019) neprokazují další doby pojištění, započitatelné do nároku na invalidní důchod, než doby již evidované.

13. Nebyla-li žalobkyně informována předem o tom, že svoji žádost dostatečně nedoložila, jedná se o otázku, která je předmětem řízení o žádosti o důchod. Řešení této otázky se žadatel dozví až zesprávného rozhodnutí.
14. Žalovaná neposuzovala nesoulad výše dluhu uváděné v prvostupňovém rozhodnutí s výší dluhu uváděnou žalobkyní, neboť ani v prvoinstančním rozhodnutí ani v podání žalobkyně se žádné dluhy na pojistném neuvádí. Podle žalované byly zjištěny veškeré doby pojištění a náhradní doby pojištění, které lze žalobkyni započíst do nároku na invalidní důchod.

V. Obsah správních spisů a řízení před krajským soudem

15. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis OSSZ Kroměříž a také správní (dávkový) spis žalované, z nichž vyplývají následující skutečnosti.
16. Žalobkyně požádala dne 7. 8. 2019 o přiznání invalidního důchodu. Na základě posouzení jejího zdravotního stavu posudkovým lékařem, kdy bylo zdravotní postižení žalobkyně dle posudku ze dne 24. 9. 2019 charakterizováno jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (dle kapitoly XIII. oddíl B položka 1c vyhlášky o posuzování invalidity), pro nějž pracovní schopnost žalobkyně poklesla ode dne 4. 9. 2019 o 60 %, resp. na základě zjištění, že žalobkyně nesplnila potřebnou dobu pojištění, bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, jehož nedílnou součástí je osobní list důchodového pojištění žalobkyně.
17. Dne 13. 12. 2019 bylo žalované doručeno podání žalobkyně označené jako odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti pro nesplnění podmínek důchodového pojištění. V něm žalobkyně uvedla, že dluh na pojistném nesouhlasí se skutečností, což řeší s pojišťovnou, dále popsala svou tíživou finanční situaci a požádala o rozumný splátkový kalendář, neboť na uhrazení dlužné částky nemá příjmy. K podání přiložila potvrzení OSSZ Kroměříž o vedení v evidenci jako osoby samostatně výdělečně činné ze dne 18. 9. 2013, potvrzení Úřadu práce ČR o dobách vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání ze dne 12. 12. 2019 a informace o pojištění Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky – výpis za období od 1. 1. 1992 do 12. 12. 2019 ze dne 12. 12. 2019. Podání žalobkyně žalovaná posoudila jako námitky proti prvostupňovému rozhodnutí. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí.
18. Ve správním spise se nachází oznámení žalované o výši dlužného pojistného a penále OSVČ ze dne 25. 9. 2019 (podle něhož má žalobkyně ke dni vydání oznámení dluh vůči OSSZ na pojistném ve výši 54 305 Kč a penále ve výši 20 755 Kč). Dále je ve spise založena reakce žalované ze dne 9. 1. 2019 na dopis žalobkyně ze dne 12. 12. 2019, jíž bylo žalobkyni sděleno, že její žádost o splátkový kalendář na uhrazení dlužné částky na pojistném je předána k vyřízení OSSZ Kroměříž.
19. Krajský soud nechal vypracovat **posudek Posudkové komise MPSV**, pracoviště v Brně (dále též jen „PK MPSV“), která dne 4. 6. 2020 zasedala ve složení předsdkyně komise, další lékař s odborností v oboru interní lékařství a tajemnice. Soud nechal posudek zpracovat pro účely řešení otázky, zda ke vzniku invalidity mohlo dojít k dřívějšímu datu, než které je uvedeno v posudku OSSZ Kroměříž. PK MPSV dospěla k posudkovému závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu (toliko) prvního stupně, avšak již **ode dne 23. 8. 2018**. K tomuto závěru dospěla s ohledem na dokumentaci z interního vyšetření ze dne 23. 8. 2018 (nález MUDr. P.), kde již je závažná difuzní osteoporóza dokumentována. Jinak ale PK MPSV podřadila dlouhodobě

nepříznivý zdravotní stav žalobkyně do kapitoly XIII oddíl B položka 1c vyhlášky o posuzování invalidity s tím, že stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na spodní hranici stanoveného rozmezí (40 – 60 %), tj. na 40 % (to odpovídá prvnímu stupni invalidity).

20. Žalobkyně s posudkem PK MPSV vyjádřila v **podání ze dne 4. 8. 2020** nesouhlas. Uvedla, že z jednání PK MPSV se omluvila telefonicky, není tedy pravda, že by se na jednání nedostavila bez omluvy, jak zde bylo uvedeno. Dále namítla, že v žalobě nepožadovala přezkum svého zdravotního stavu, ale postupu ČSSZ. Napadené rozhodnutí považuje za „diskriminační trest“, nesouhlasí se snížením stupně invalidity. Zdravotní stav nelze další léčbou zásadně ovlivnit a kontrolu invalidity tak považuje za neodůvodněnou.
21. V **doplňujícím posudku ze dne 21. 9. 2020** PK MPSV k vyjádření žalobkyně uvedla, že podkladová dokumentace byla dostatečná k projednání i v nepřítomnosti žalobkyně a k přijetí posudkového závěru o zdravotním stavu žalobkyně. Jakkoli omluva žalobkyně z jednání PK MPSV nebyla zaznamenána, pravdivost tvrzení žalobkyně, že se z jednání omluvila, vyloučena není. Tato skutečnost však přijetí posudkového závěru neovlivnila.
22. Žalovaná pak v reakci na podání žalobkyně ze dne 4. 8. 2020 ve svém **vyjádření ze dne 29. 9. 2020** uvedla, že vyhotovení posudku PK MPSV zadal soud. K žalobě pak ještě doplnila, že listiny předložené žalobkyní k námitkám byly zohledněny, přičemž až zde žalobkyně poukázala na nesoulad dluhu na pojištění. Uvedla, že na uhrazení dlužné částky nemá peníze a požádala o splátkový kalendář. Žalobkyně tedy reagovala na prvostupňové rozhodnutí, z něhož mohla seznat, že zjištěný skutkový stav (doba pojištění) není dostačující k tomu, aby její žádosti o invalidní důchod mohlo být vyhověno. Žalovaná zdůraznila, že žalobkyně nepředložila důkaz prokazující chybný postup správního orgánu prvního stupně v tom ohledu, že jí nebyla poskytnuta dle § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb. odborná pomoc. Rovněž nespecifikovala žádnou dobu pojištění, která měla být opomenuta nebo která jí měla být neprávem upřena.
23. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 21. 3. 2022 za přítomnosti žalobkyně a zástupkyně žalované. Žalobkyně odkázala na obsah žaloby a zástupkyně žalované odkázala na písemné vyjádření k žalobě. Soud poté stručně konstatoval podstatný obsah správních spisů a soudního spisu. Následně provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 4. 6. 2020. Žádné další návrhy na dokazování nebyly vzneseny, žalobkyně soudu toliko předložila aktuální informativní list důchodového pojištění.

VI. Posouzení věci krajským soudem

24. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
25. Žaloba není důvodná.
26. Podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku nárok na invalidní důchod tehdy, stal-li se invalidním a získal

potřebnou dobu pojištění. Žádost žalobkyně o invalidní důchod byla zamítnuta pro nesplnění podmínky získání potřebné doby pojištění.

27. Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod je vymezena v § 40 zákona o důchodovém pojištění. U pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků (odst. 1). Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity (odst. 2).
28. Nejprve je nutno uvést, že v průběhu správního řízení bylo při posouzení otázky, zda je v případě žalobkyně splněna potřebná doba pojištění, vycházeno ze stanoveného data vzniku invalidity 4. 9. 2019. Žalobkyně toto datum vzniku invalidity nerozporovala, nezpochybňovala ani posudkové závěry týkající se jejího zdravotního stavu, byla-li od uvedeného data uznána invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 60 %. Soud nicméně pro účely řešení sporné otázky nechal zpracovat posudek PK MPSV ze dne 4. 6. 2020, a to z důrazem na otázku vzniku invalidity. Bez ohledu na zjištění, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla ze strany PK MPSV posouzena odlišně, se soud zabýval tím, zda rovněž odlišně stanovené datum vzniku invalidity nemá vliv na závěry napadeného rozhodnutí. Při zjišťování, zda byla naplněna podmínka potřebné doby pojištění, totiž není rozhodné, v jakém stupni byla žalobkyně uznána invalidní, nýbrž kdy ke vzniku invalidity došlo.
29. Dle posudkového závěru PK MPSV došlo v případě žalobkyně ke vzniku invalidity již ke dni 23. 8. 2018, nikoli tedy až ke dni 4. 9. 2019. Soud provedl základě údajů uvedených v osobním listu důchodového pojištění přepočty dob pojištění žalobkyně dle podmínek stanovených v § 40 zákona o důchodovém pojištění a musel dospět k závěru, že tato skutečnost nemá na závěr žalované o nesplnění podmínky požadované doby pojištění vliv. Z posledních deseti let před vznikem data invalidity stanoveným PK MPSV byla totiž žalobkyně pojištěna pouze 610 dnů (tj. 1 rok a 245 dnů), nesplňovala tedy požadavek na dobu pojištění ve výši 5 let. Z posledních dvaceti let před vznikem data invalidity pak byla žalobkyně pojištěna 2 872 dnů (tj. 7 let a 317 dnů), nedosáhla tedy ani požadované doby pojištění ve výši 10 let. Lze tak konstatovat, že zjištění dřívějšího data vzniku invalidity v řízení před soudem nemá vliv na závěr napadeného rozhodnutí o nesplnění podmínky potřebné doby pojištění.
30. Soud se dále zabýval námitkami směřujícími do zákonnosti postupu správního orgánu v předcházejícím řízení. Nutno předeslat, že řízení ve věcech důchodového pojištění vykazuje ve srovnání s obecnou úpravou správního řízení některé odchylky. Podle § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí (tj. § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí). Toto omezení procesních práv účastníka řízení ve věcech důchodového

pojištění, které má své praktické důvody (srov. komentář k § 85a in Voříšek, V., Lang, R. a kol. Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018), je vyvažováno zárukami vyplývajícími z § 56 zákona o důchodovém pojištění. Z něho vyplývá, že rozhodnutí o důchodu může být i po nabytí právní moci změněno v návaznosti na nově prokázané skutečnosti. Na podkladě tohoto ustanovení tak lze překlenout překážku věci pravomocně rozhodnuté (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č. j. 4 Ads 7/2007 – 50).

31. Z právní úpravy relevantní pro řízení ve věcech důchodového pojištění tedy správním orgánům nevyplývá explicitní povinnost seznamovat účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí; rozhodnutí je vydáno na základě dostupných podkladů, tj. těch, které má ČSSZ k dispozici z vlastní činnosti, těch, které předložil sám žadatel a případně těch, které byly získány na základě vlastní zjišťovací činnosti správního orgánu. Tento postup však samozřejmě neznamená, že by účastník řízení – pokud o to projeví aktivní zájem – nemohl být s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen. Takovému právu, včetně práva nahlížet do spisu, nemůže být bráněno.
32. Právní úprava rovněž obsahuje nástroje, s jejichž pomocí lze před podáním žádosti v důchodových věcech získat potřebné informace o evidenci dob pojištění v systému ČSSZ. Před podáním své žádosti ve věcech důchodového pojištění mohou pojištěnci na vlastní žádost získat informaci o přehledu dob důchodového pojištění z informativního listu důchodového pojištění (§ 40a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a na podkladě takto získaného přehledu o obsahu a rozsahu dokladů v evidenci ČSSZ mohou učinit kroky k prokázání neevidované doby pojištění, případně chybějící pojištění zpětně doplatit. Orgány sociálního zabezpečení jsou zároveň povinny v souladu s § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, poskytovat občanům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení.
33. Jak již bylo shora vyloženo, důvodem zamítnutí žádosti žalobkyně byla chybějící doba pojištění. Žalobkyně v průběhu správního řízení ani v řízení soudním netvrdila, že by došlo k nesprávnému stanovení doby pojištění. Její argumentace se opírá o tvrzení, že jí nebyla dána šance si v průběhu správního řízení chybějící dobu pojištění doplatit. Této argumentaci nelze ve vztahu k výsledku tohoto řízení přiznat relevanci. Žalobkyně tuto možnost měla před zahájením správního řízení, kdykoli v jeho průběhu, i po jeho ukončení. Z žádosti žalobkyně o splátkový kalendář lze přitom vytušit, že o této možnosti informována byla, nicméně jak sama uváděla, dlužnou částku rozporovala a nebyla schopna její úhrady. S ohledem na shora popsané postupy řízení ve věcech důchodového pojištění nebylo na místě řízení o žádosti žalobkyně případně přerušovat do doby, než bude vyřešena jí sporovaná výše dlužné částky na pojistném. Nelze totiž zároveň pomíjet ani požadavek na rozhodování správního orgánu v zákonné lhůtě; ta činí podle § 85a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, 90 dnů ode dne zahájení řízení, kterou lze prodloužit o dobu potřebnou k provedení dožádání, zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemností do ciziny. V případě žalobkyně však byla chybějící doba pojištění způsobena mj. tím, že žalobkyně nehradila pojistné v letech, kdy vykonávala činnost OSVČ. Tuto skutečnost žalobkyně nerozporovala.
34. Soud nemohl přisvědčit námitkám žalobkyně, že v jejím případě nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Žalovaná zjistila a zohlednila

veškeré doby pojištění a náhradní doby pojištění, které bylo možné žalobkyni započíst do nároku na invalidní důchod. Pokud si žalobkyně stěžovala na nedostatečné poučení, správní spis neobsahuje doklady o tom, že by se žalobkyně takového poučení domáhala (což však neznamená, že tak nečinila ústně či telefonicky). I kdyby zde však byly indicie o tom, že žalovaná dostatečně nereagovala na aktivní dotazy žalobkyně, nemělo by to s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Porušení zásady poučovací pak nelze spatřovat v tom, že žalobkyně nebyla před vydáním správního rozhodnutí informována o tom, jak ve věci bude rozhodnuto, tj. zda jsou dostupné podklady dostačující pro přiznání invalidního důchodu či nikoli. To je cílem a smyslem rozhodnutí ve věci samé.

35. Doklady předložené žalobkyní k odvolání žalovaná v napadeném rozhodnutí zohlednila. Vyložila, jakou dobu bylo možné zohlednit za období, kdy byla žalobkyně vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, a dovysvětlila (jak vyplývalo již z prvostupňového rozhodnutí), z jakého důvodu nelze pro důchodové účely zhodnotit dobu od 1. 11. 2005 do 31. 12. 2008, kdy byla žalobkyně vedena v evidenci jako OSVČ. Spor o výši dluhu na pojistném nemá sám o sobě vliv na otázku, zda v rozhodné době byla žalobkyně pojištěna či nikoli.
36. Na okraj lze poznamenat, že žalobkyni nic nebrání v tom, aby si podala novou žádost o přiznání invalidního důchodu, a pokud se jí podaří doložit další doby pojištění ve stanoveném rozhodném období před vznikem invalidity, může dosáhnout nového posouzení podmínek nároku na invalidní důchod.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

37. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 21. března 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

